Antti Koskela

19.11.2019

Eduskunnan verojaosto
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto pe 22.11.2019 klo 10.00

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kone- ja laiteinvestointien korotetuista poistoista verovuosina 2020–2023, HE 85/2019 vp

- Suomessa tarvitaan lisää investointeja
- korotetut poistot ovat yksi keino lisätä investointeja
- investointien lisäämiseksi tarvitaan muitakin toimia, kuten yritysten toimintaympäristön vakautta, osaavan työvoiman saamisen turvaamista ja investointien lupakäsittelyjen nopeuttamista
- korotettuihin poistoihin liittyy myös ongelmia
- STTK kannattaa korotettujen poistojen käyttöönottoa investointien lisäämiseksi vuoteen 2022 saakka

Investointien vauhdittaminen kannatettavaa

Suomessa investointien taso on matalampi kuin keskeisissä kilpailijamaissa (esim. Ruotsi, Saksa). Nykyisessä tilanteessa tarvitaan lisää sekä kiinteitä että tutkimus- ja kehittämisinvestointeja. Investointien kautta on mahdollista uudistaa talouden rakenteita, jotta pystytään vastaamaan mm. ilmastonmuutoksen haasteisiin ja saadaan kansantalouden tuottavuus nousuun ja kestävää talouskasvua aikaan.

Yritykset investoivat silloin, kun niillä on siihen tarvetta. Yleensä tämä tarkoittaa sitä, että tuotantokapasiteetti ei riitä vastaamaan odotettavissa olevaan kysyntään. Investointeja tarvitaan myös tuotannon tason ylläpitämiseksi silloin, kun kone- ja laitekanta on kulunutta. Suomessa pääomakanta on jopa supistunut finanssikriisin jälkeisenä aikana, koska tehdyt investoinnit eivät ole riittäneet yritysten pääomakannan uusimiseen. Maan hallituksen esittämällä kone- ja laiteinvestointien poistojen korottamisella on mahdollista saada aikaan lisää investointeja, koska toimenpide alentaa investointien tuottovaatimusta ja lisää Suomen houkuttelevuutta kansainvälissä investoinneissa. Aiempien kokeilujen (v. 2013-16) tulokset tosin ovat olleet vaatimattomia.

Käyntiosoite:
Mikonkatu 8 A, 6. krs
0100 Helsinki
Postiosoite:
PL 421
00101 Helsinki

Puhelin: (vaihde)
(09) 131 521
Faksi:
(09) 652 367
Sähköposti:
etunimi.sukunimi@sttk.fi

www.sttk.fi

Antti Koskela 19.11.2019

Korotetuissa poistoissa myös paljon ongelmia

Korotettujen poistojen käyttöönottoon liittyy myös ongelmia. Korotetuttuja poistoja käyttävät kannattavat ja suuret yritykset, jotka todennäköisesti muutenkin investoisivat. Tällöin korotetut poistot ovat osaltaan yritystuki, joita on viime vuosina pyritty vähentämään siinä kuitenkaan onnistumatta.

Korotetut poistot heikentävät myös julkisen talouden tilaa kokeilun käytössä olon ajan, koska yritysten veronmaksu lykkäytyy. Hallituksen esityksen luonnoksen mukaan korotetut poistot heikentää julkista taloutta yli 200 miljoonaa euroa vuonna 2023 ja yhteensä neljän vuoden aikana noin 900 miljoonaa euroa. **Jos hallitus haluaa pitää kiinni julkisen talouden tasapainotavoitteestaan vuonna 2023, kannattaa harkita korotettujen poistojen rajaamista päättymään jo vuonna 2022**. Muutoin hallitus voi joutua leikkaamaan muita hyödyllisiä menoja vuonna 2023 yli 200 miljoonan euron edestä.

Korotetut poistot periaatteessa jaksottavat veronmaksua uudelleen, mutta käytännössä verokertymä todennäköisesti pienenee. Ensinnäkin rahan reaaliarvo heikkenee inflaation myötä ajan myötä, kun verotuloja kertyy enemmän. Toiseksi osa yrityksistä menee konkurssiin tai ajautuu tappiolliseksi, jolloin menetettyjä verotuloja ei koskaan saada takaisin. Myös investointien tuottoon korotetuilla poistoilla voi olla heikentävä vaikutus.

Investointien lisäämisen kannalta on tärkeää epävarmuuden vähentäminen, joka luo ennustettavuutta yritysten toimintaan. Tällä hetkellä se on tosin haasteellista, koska epävarmuudet tulevat kansainvälisestä taloudesta ja politiikasta. Investointien lisäämiseksi on tärkeää turvata osaavan työvoiman saaminen, kun Suomen työvoima ikääntyy. Lisäksi viranomaisten lupaprosesseja tulee nopeuttaa investointien vauhdittamiseksi.

STTK kannattaa hallituksen esittämää korotettujen poistojen käyttöönottoa investointien kannustamiseksi, mutta vain vuoteen 2022 saakka.

Lisätietoja: Antti Koskela, ekonomisti
antti.koskela@sttk.fi